

Okresný úrad Martin
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Námestie SNP 5
036 01 Martin

Sp. zn. OU-MT-OSZP-2026/004027-035-Ha

V Martine dňa 3. septembra 2026

Vec: Odvolanie dotknutej verejnosti podľa § 3 písm. t) v spojení s § 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „EIA zákon“) proti záväznému stanovisku zo zisťovacieho konania č. OU-MT-OSZP-2026/004027-035-Ha Okresného úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie (ďalej „prvostupňový orgán“) zo dňa 20. 08. 2026 k navrhovanej činnosti „Výrobnno-skladové haly CTPark Martin“

Vážení,

ja, dolupodpísaný Juraj Lipka, (ďalej len „odvolateľ“), ako dotknutá verejnosť podávam v zákonnej lehote odvolanie proti výroku vyššie označeného záväzného stanoviska zo zisťovacieho konania (ďalej len „napadnuté záväzné stanovisko“) v celom rozsahu.

Odvolateľ je dotknutou verejnosťou podľa § 3 písm. t) EIA zákona: navrhovaná činnosť sa má realizovať v katastrálnom území Priekopa a môže sa ho ako obyvateľa Martina dotknúť najmä dopravou, hlukom, kvalitou ovzdušia a režimom nočného osvetlenia.

Navrhujem, aby odvolací orgán podľa § 30 ods. 9 písm. a) EIA zákona napadnuté záväzné stanovisko zmenil tak, že navrhovaná činnosť „Výrobnno-skladové haly CTPark Martin“ sa bude posudzovať podľa EIA zákona. Subsidiárne, ak odvolací orgán nebude môcť takto rozhodnúť bez rozsiahleho doplnenia skutkového podkladu, navrhujem, aby podľa § 30 ods. 9 písm. b) EIA zákona napadnuté záväzné stanovisko zrušil a vec vrátil prvostupňovému orgánu na nové zisťovacie konanie.

Dôvodom odvolania nie je požiadavka, aby sa už v zisťovacom konaní vykonalo celé posudzovanie vplyvov. Odvolateľ namietá, že prvostupňový orgán nemal ani taký určitý, úplný a vnútorne súladný súbor informácií, z ktorého by bolo možné spoľahlivo určiť, že pravdepodobné významné vplyvy možno vylúčiť. Podstatné otázky – technológia prevádzky, spoločný dopravný scenár pre hluk a ovzdušie, širšie dopravné vzťahy, podrobná hydrogeológia, kumulatívne vplyvy, ekologická stabilita krajiny, mikroklima, rozsah nepriepustných plôch a nočné osvetlenie – zostali rozporné, nevyhodnotené alebo boli presunuté do neskorších povoloacích konaní. Tým sa minul účel zisťovacieho konania.

I. Účel a dôkazný štandard zisťovacieho konania

Podľa § 2 EIA zákona je účelom zákona najmä včasne a účinne zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia, zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovanej činnosti a určiť opatrenia na ich zmiernenie. V zisťovacom konaní príslušný orgán podľa § 29 ods. 3 a 8 EIA zákona na podklade zámeru, doručených stanovísk a kritérií prílohy č. 10 určuje, či sa navrhovaná činnosť bude posudzovať podľa EIA zákona. Negatívny výsledok preto predpokladá podklad, ktorý umožňuje rozumne vylúčiť pravdepodobné významné vplyvy; nestačí iba skonštatovať, že otvorené otázky bude možné riešiť neskôr.

Kritériá prílohy č. 10 EIA zákona zahŕňajú okrem rozsahu a technického riešenia činnosti aj jej väzby na iné existujúce a plánované činnosti, vstupy a výstupy, znečisťovanie, hluk, riziká pre zdravie, citlivosť dotknutého územia, podzemné vody, husto osídlené oblasti, pravdepodobnosť, rozsah, veľkosť, trvanie,

reverzibilitu a kumulatívnu povahu vplyvov a účinnosť opatrení. Ide o konkrétne okruhy, ktoré sa musia uplatniť na skutkové okolnosti danej činnosti, nie iba formálne vymenovať.

Článok 4 ods. 4 a 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ vyžaduje, aby rozhodnutie o neuskutočnení posudzovania vychádzalo z informácií o vlastnostiach projektu a jeho pravdepodobných významných vplyvoch a uvádzalo hlavné dôvody so zreteľom na výberové kritériá. Súdny dvor EÚ v rozsudku zo 6. marca 2025, Waltham Abbey Residents Association, C-41/24, ECLI:EU:C:2025:140 (najmä body 41 až 51), spresnil, že ak tretia osoba predloží objektívne skutočnosti o potenciálne významných vplyvoch, ktoré bránia záveru o neexistencii rozumnej vedeckej pochybnosti, orgán musí vyžiadať od navrhovateľa doplňujúce informácie a zohľadniť ich pred rozhodnutím. Bez doplnenia môže negatívne rozhodnúť len vtedy, ak možnosť pravdepodobných významných vplyvov dokáže vylúčiť na základe objektívnych podkladov.

Odvolateľ teda nežiada istotu o každom prevádzkovom detaile. Žiada iba to, čo je nevyhnutné na samotné rozhodnutie o potrebe posudzovania: stabilný opis projektu, navzájom porovnateľné vstupné údaje, hodnotenie všetkých relevantných receptorov a preskúmateľnú úvahu, prečo ani samostatne, ani v súbehu nemožno očakávať významný vplyv. Ak takýto podklad chýba, § 29 ods. 9 EIA zákona poskytuje nástroj na vyžiadanie doplňujúcich informácií; chýbajúce podklady nemožno nahradiť podmienkou, že sa zadovážia až po skončení zisťovacieho konania.

II. Navrhovaná činnosť nebola v rozhodujúcich parametroch ustálená

Zámer obsahuje pomerne podrobný opis modelovej výroby guľových čapov a stabilizátorov s obrábacími centrami, emulziami, olejmi a čistením dielov. Zároveň však uvádza, že užívateľmi hál budú až v budúcnosti zazmluvnené subjekty, prevádzky sa prispôbia požiadavkám nájomcov a haly možno využiť aj pre ďalšie druhy „environmentálne nezávadnej výroby“. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine preto v podmienke písm. c) svojho stanoviska požadoval, aby ďalší stupeň projektovej dokumentácie špecifikoval spôsob vykonávania prác, používaný materiál a podrobný opis technológie výroby.

Otvorená technológia má priamy dosah na odborné výstupy. Bez určenia konkrétnej prevádzky alebo aspoň záväzných horných limitov jej parametrov nemožno overiť úplnosť technologických zdrojov hluku a emisií, spotrebu a skladovanie chemických látok, druh a množstvo odpadov, vznik technologických vôd, havarijné riziká ani reálnu dopravnú obsluhu. Označenie inej budúcej výroby za „environmentálne nezávadnú“ nie je samo osebe merateľným technickým limitom projektu.

K počtu hál a parkovacích miest došlo v priebehu konania k vysvetleniu: navrhovateľ označil za správny projekt s dvoma halami MT1 a MT2 a s 236 parkovacími miestami; dopravno-kapacitné posúdenie malo použiť 250 miest ako konzervatívny výpočtový predpoklad. Túto odpoveď napadnuté záväzné stanovisko reprodukuje a Ministerstvo dopravy SR v aktualizovanom stanovisku zo dňa 15. 07. 2026 už nepredložilo ďalšie pripomienky. Tým sa objasnil deklarovaný výsledný rozsah, nie však vnútorný súlad podkladov: zámer na str. 6 naďalej opisuje tri budovy a v časti IV.1.6 „Statická doprava“ na str. 40 uvádza 280 státí, rozptylová štúdia pracuje s tromi halami a dopravno-kapacitné posúdenie vychádza z pôvodných 196 miest, pričom vo výpočte používa 250 ako konzervatívny predpoklad; tento kapacitný výpočet môže byť pre posudzovanú stykovú križovatku konzervatívny, neharmonizuje však denný a nočný profil s hlukovou a rozptylovou štúdiou ani nerieši širšie dotknuté uzly. Orgán nevysvetlil, či a prečo sú výsledky štúdií založených na rozdielnych verziách projektu použiteľné pre ustálený variant dvoch hál a 236 miest bez ich aktualizácie. Ďalšia neodstránená vnútorná nejednotnosť sa týka výškového osadenia haly MT2. Zámer v časti stavebno-technického riešenia na str. 10 uvádza pre MT1 úroveň $\pm 0,000 = 384,20$ m n. m., ale pre MT2 úroveň $\pm 0,000 = 244,50$ m n. m.; grafická príloha pritom pri oboch objektoch uvádza $\pm 384,20$ m n. m. a Dopravný úrad výslovne upozornil na rozdiel oproti úrovni terénu 384,3 m n. m. Aj keby išlo iba o chybu v písaní, pred novým rozhodnutím ju treba autoritatívne opraviť a potvrdiť, z ktorej kóty vychádzali nadväzujúce podklady a výpočty, najmä riešenie zemných prác a odvodnenia a posúdenie ochranných pásiem letiska.

Podklady v administratívnom spise: zámer, najmä str. 6, 9, 13 až 15, 40 a 62; rozptylová štúdia, str. 2; napadnuté záväzné stanovisko, najmä str. 11 až 14 a 17.

III. Rozporné dopravné údaje znemožňujú spoločný záver o hluku, ovzduší a doprave

Doprava je spoločným vstupom hlukovej, rozptylovej aj kapacitnej štúdie. Jednotlivé podklady však používajú odlišné rozsahy, kategórie vozidiel a časové bázy. Denný údaj nemožno bez ďalšieho porovnať so špičkovou hodinou, ale práve preto mal orgán údaje previesť na spoločný a vysvetlený prevádzkový scenár a určiť, ktorý z nich predstavuje rozhodujúci, vzájomne konzistentný a dostatočne konzervatívny vstup pre jednotlivé zložky životného prostredia.

Podklad	Použitý vstup alebo rozsah	Dôsledok pre zisťovanie
Zámer	236 parkovacích miest v hlavnej bilancii, v časti IV.1.6 „Statická doprava“ na tlačenej str. 40 však 280; 382 osobných vozidiel/24 h a 50 vjazdov + 50 výjazdov ťažkých nákladných vozidiel; 728 pracovných miest a trojzmená prevádzka.	Za správny bol neskôr označený počet 236, ale text zámeru a denné dopravné údaje neboli harmonizované so všetkými štúdiami.
Hluková štúdia	236 miest; zdroj K1 spolu 954 prejazdov/24 h (482 deň, 110 večer, 362 noc); pri nočnom intervale tabuľka neuvádza percentuálny podiel nákladných vozidiel.	Nie je overiteľné, či model zahŕňa nočnú nákladnú dopravu; jej zákaz nie je v záväznej časti stanovený.
Rozptylová štúdia	1 080 prejazdov osobných a 50 prejazdov nákladných vozidiel za 24 h; opisuje tri haly a hodnotí emisie z automobilovej dopravy.	Vstup nezodpovedá deklarovanému počtu hál ani ostatným dopravným podkladom; technologické zdroje závisia od budúcej prevádzky.
Dopravno-kapacitné posúdenie	Vychádza z pôvodných 196 parkovacích miest, vo výpočte používa 250; v rannej špičkovej hodine generuje 225 ľahkých, 10 nákladných vozidiel/autobusov a 100 ťažkých nákladných pohybov.	Špičková hodina nie je priamo porovnateľná s dennými údajmi; konzervatívnosť bola preukazovaná pre stykovú križovatku, nie pre spoločný hlukový, emisný a širší sieťový scenár.

Napadnuté záväzné stanovisko síce reprodukuje vysvetlenie, že výsledný návrh má dve haly a 236 parkovacích miest, ale nekonfrontuje vstupy použitých štúdií a nepreukazuje ich prepočet na tento rozsah. Nie je tak možné zistiť, či modely hluku, ovzdušia a kapacity vychádzali z rovnakého počtu vozidiel, zhodného podielu nákladnej dopravy a rovnakého denného, večerného a nočného profilu. Tento rozpor nie je okrajový: doprava je jedným z hlavných zdrojov vplyvov projektu a zároveň základom podmienok č. 15 až 19 napadnutého záväzného stanoviska.

Podklady v administratívnom spise: zámer, najmä str. 9 a 38 až 40; hluková štúdia, najmä str. 5; rozptylová štúdia, najmä str. 2 a 6; dopravno-kapacitné posúdenie, najmä str. 9 až 12.

IV. Hluková štúdia nepokrýva reálny nočný a technologický scenár

Hluková štúdia modeluje projektovú dopravu K1 a iba tri skupiny stacionárnych zdrojov: klimatizačnú jednotku, vzduchotechniku a paletizačný vozík. Samostatne neidentifikuje akustické parametre konkrétnej výrobnéj technológie ani nakládky a vykládky, cúvacích signalizácií, manévrovania a voľnobehu kamiónov; z podkladu nie je zjavné, v akom rozsahu sú tieto javy zahrnuté v líniovom zdroji dopravy K1. Pri neustálenej technológii budúcich nájomcov preto nemožno overiť, či modelovaný zoznam zdrojov je úplný.

Štúdia hodnotí aj body V12 až V14 pri bytovom a rodinných domoch, umiestnené 2 m pred oknami obytných miestností. Jej tabuľka intenzít však pre nočný interval uvádza 362 prejazdov, no v stĺpci podielu nákladných vozidiel pre noc ponecháva pomlčku; záväzná časť stanoviska pritom nočnú nákladnú dopravu nezakazuje. Navyše tabuľka 2.5 označuje nočnú veličinu ako $LpAeq,4h$ a obrázok 2.6 ju spája s časom 18.00 až 22.00 hod., hoci metodická časť správne definuje noc ako osem hodín od 22.00 do 6.00 hod. Môže ísť o chybu v označení, ale bez vysvetlenia spracovateľa nemožno overiť, aký nočný interval a aké zloženie dopravy boli skutočne vypočítané.

Kontrolné meranie po uvedení areálu do prevádzky nie je vo výrokových podmienkach uložené. V odôvodnení na str. 44 sa iba odporúča a pri prekročení sa všeobecne uvádza realizácia ďalších opatrení, napríklad protihlukovej steny. Takýto nezáväzný následný postup nepreukazuje, že pravdepodobný významný vplyv bol vopred vylúčený. Ak je súlad s limitmi závislý od dodatočnej steny alebo iného opatrenia, jeho umiestnenie, parametre a účinnosť treba posúdiť vopred a premietnuť do určitej a kontrolovateľnej podmienky.

Podklady v administratívnom spise: hluková štúdia, najmä str. 4 až 9; zámer, najmä str. 44 až 47; napadnuté záväzné stanovisko, záväzná časť na str. 1 až 5 a odôvodnenie na str. 43 až 44.

V. Rozptylová štúdia nevychádza z ustáleného projektu a nerieši všetky zdroje

Rozptylová štúdia uvádza nepriaznivé rozptylové podmienky Turčianskej kotliny a priamo dotknuté mesto Martin označuje za rizikovú obec ohrozenú zhoršenou kvalitou ovzdušia s priradeným rizikovým stupňom 3, ktorý v štúdií označuje ako maximálne riziko. Uvádza aj prípravu programu na zlepšenie kvality ovzdušia Žilinského kraja. Takáto citlivosť územia zvyšuje význam presného a konzervatívneho vstupu podľa prílohy č. 10 EIA zákona.

Rozptylová štúdia posudzuje dopravu generovanú prevádzkou, opisuje však tri haly a používa 1 080 prejazdov osobných a 50 prejazdov nákladných vozidiel za 24 hodín. Ide o inú vstupnú zostavu než v zámere a hlukovej štúdií. Hodnotenie je výslovne zamerané na znečistenie z automobilovej dopravy. Záver, že sa neuvažuje so stacionárnymi zdrojmi, závisí od deklarovanej technológie a vykurovania tepelnými čerpadlami; nevylučuje potrebu preveriť zmenu technológie budúcich nájomcov, ktorú otvorilo stanovisko RÚVZ.

Napadnuté záväzné stanovisko na str. 44 preberá záver o príspevku rádovo v jednotkách percent a uvádza, že so stacionárnymi zdrojmi sa neuvažuje. Nevysvetľuje však, prečo je štúdia založená na troch halách a inom dopravnom vstupe použiteľná pre deklarovaný dvojhalový projekt, ani ako bude zabezpečené, že budúca technológia nezmení okruh zdrojov. Požiadavka RÚVZ na podrobný opis technológie sa navyše do záväznej časti stanoviska neprevzala.

Podklady v administratívnom spise: rozptylová štúdia, najmä str. 2, 5 až 7, 9 a 10; zámer, najmä str. 6, 39 a 62; napadnuté záväzné stanovisko, str. 17 a 44.

VI. Dopravná kapacita a širšie dopravné vzťahy zostali otvorené

Ministerstvo dopravy SR v stanovisku zo dňa 07. 01. 2026 označilo katastrálne územie Priekopa za dopravne výrazne exponované a okružnú križovatku I/18 – III/2137 aj úrovňové železničné priecestie na ceste III/2137 za kritické a rizikové body. Žiadalo rozšírené kapacitné posúdenie viacerých križovatiek a vysvetlenie počtu hál a parkovacích miest. Dňa 04. 02. 2026 uviedlo, že časť požiadaviek zostala nezodpovedaná. Po ďalšom doplnení však listom č. 05144/2026/SSP/71298 zo dňa 15. 07. 2026, doručeným dňa 22. 07. 2026, vzalo dopravno-kapacitné posúdenie na vedomie, nepredložilo ďalšie pripomienky a nepožadovalo ďalšie posudzovanie podľa EIA zákona za podmienky doplnenia zákazov odbočenia pre nákladnú dopravu.

Aktualizované dopravno-kapacitné posúdenie však výpočtovo hodnotí stykovú križovatku III/2137 – CTPark. Prieskum existujúcej dopravy sa vykonal počas jediného pracovného dňa, v stredu 11. 06. 2025, od 6.00 do 18.00 hod. Širšie uzly a železničné priecestie, ktoré uviedlo Ministerstvo dopravy SR, nie sú v tomto posúdení samostatne kapacitne vypočítané. Posúdenie pre rok 2046 zvyšuje rastové koeficienty o 5 % pri ľahkých a o 10 % pri ťažkých vozidlách pre predpoklad ďalšieho rozvoja priemyselného územia, ale neuvádza osobitné vstupy konkrétnych plánovaných projektov.

Odvolateľ nespochybňuje, že konečné rezortné stanovisko Ministerstva dopravy SR bolo súhlasné. Namietá, že jeho súhlas nenahrádza vlastné použitie kritérií prílohy č. 10 EIA zákona prvostupňovým orgánom a neodstraňuje neprepočítané väzby dopravy na hluk, ovzdušie a širšiu sieť. Zákazy odbočenia v podmienkach č. 15 a 16 sú konkrétne smerové opatrenia pre nákladné vozidlá, no ich účinok na presun dopravy a ostatné uzly nie je v stanovisku vyčíslený. Podmienky č. 17 až 19 zároveň ukladajú až v ďalšom konaní získať stanoviská správcov, prehodnotiť širší kontext a riešiť pripojenie na základe výhľadovej intenzity a výkonnosti príľahlej siete.

Podklady v administratívnom spise: napadnuté záväzné stanovisko, podmienky č. 15 až 19 a stanoviská Ministerstva dopravy SR na str. 7 až 14; dopravno-kapacitné posúdenie, najmä str. 2 až 4 a 9 až 12.

VII. Rozhodujúce hydrogeologické riziká sa majú podrobne zisťovať až neskôr

Navrhovaná činnosť sa nachádza v ochrannom pásme II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Martine; zdroje Fatra sú podľa zámeru vzdialené približne 1,2 km juhozápadne. Zámer opisuje veľmi vysoko zvodnené fluválne sedimenty a hladinu podzemnej vody približne 3,5 až 4 m pod terénom. Obsahuje výsledky inžinierskogeologického prieskumu AZ Geo z júna 2025 vrátane štyroch inžinierskogeologických a troch hydrogeologických vrtov. Súčasne uvažuje s vypúšťaním vôd z povrchového odtoku do podzemných vôd a s tepelnými čerpadlami voda/voda.

Napriek existencii uvedeného východiskového prieskumu podmienka č. 9 napadnutého záväzného stanoviska ukladá až pre ďalší stupeň povoľovania vykonať predchádzajúce zisťovanie podľa § 37 ods. 1 vodného zákona, podrobný hydrogeologický prieskum a hydrogeologický posudok. Až v nich sa má zhodnotiť samočistiaca schopnosť pôdy a horninového prostredia, riziko znečistenia a zhoršenia kvality podzemných vôd; konkrétny návrh sa má prispôbiť výsledkom a kladným stanoviskám Slovenského vodohospodárskeho podniku a Ministerstva zdravotníctva SR.

Takto formulovaná podmienka nie je hotovým technickým opatrením s už posúdenou účinnosťou. Sama potvrdzuje, že pre konkrétne riešenie vsakovania a tepelných čerpadiel ešte treba zistiť vlastnosti citlivého vodného prostredia a riziká zhoršenia podzemných vôd. Mlčanie Inšpektorátu kúpeľov a žriadiel, s ktorým § 29 ods. 5 EIA zákona spája procesný následok súhlasného stanoviska, nie je odborným posudkom hydrogeologického rizika; napadnuté záväzné stanovisko preto samo vyžaduje jeho kladné stanovisko v ďalšej fáze.

Podklady v administratívnom spise: zámer, najmä str. 19 až 22, 39 až 41; napadnuté záväzné stanovisko, podmienky č. 7 a 9 a odôvodnenie na str. 21 a 45.

VIII. Kumulatívne vplyvy neboli kvantifikované

Zámer identifikuje plánovaný priemyselný park Prefa Invest v k. ú. Sučany a výslovne uvádza, že charakter jeho vplyvov je identický a oba projekty budú v území spolupôsobiť; ako hlavný sprievodný jav označuje dopravnú záťaž v uzle I/18 a diaľnice D1. Táto informácia aktivuje kritérium väzby na iné plánované činnosti a kumulatívnej povahy vplyvov podľa prílohy č. 10 EIA zákona.

Zámer tvrdí, že dopravno-kapacitné posúdenie zohľadnilo aj ďalšie činnosti v území. Samotné posúdenie však Prefa Invest neidentifikuje ani neuvádza jeho konkrétnu generovanú dopravu, časový profil alebo smerové rozdelenie; pracuje s prieskumom existujúcej dopravy, všeobecnými rastovými koeficientmi a osobitnou novou dopravou CTParku. Rozptylová štúdia používa integrované požadové koncentrácie, no nevyčísľuje samostatný prírastok Prefa Invest. Z podkladov preto nemožno overiť spoločný projektovo špecifický scenár dopravy, hluku a emisií. Napadnuté záväzné stanovisko na str. 46 bez takého výpočtu uzatvára iba to, že nedochádza ku kumulatívne vplyvu na prvky ochrany prírody; ostatné zložky tým vyhodnotené nie sú.

Podklady v administratívnom spise: zámer, najmä str. 57; dopravno-kapacitné posúdenie, najmä str. 9 až 12; rozptylová štúdia, najmä str. 6 a 9; napadnuté záväzné stanovisko, str. 46.

IX. Ochrana prírody, krajiny a ekologická stabilita neboli vyhodnotené v potrebnom rozsahu

Biologický opis v zámere uvádza, že na veľkoplošnej ornej pôde nie je dokumentovaný výskyt chránených druhov, neuvádza však dátumy, rozsah ani metodiku terénneho prieskumu, ktoré by umožnili

overiť sezónnu reprezentatívnosť záveru. Podmienka č. 13 počíta s nálezom chránených druhov až počas realizácie a podmienka č. 14 zakazuje výkopové práce počas migrácie obojživelníkov od 1. marca do 1. mája. Odvolateľ netvrdí, že významný biologický vplyv je preukázaný; namieta, že podklady neukazujú, či bol v primeranom období vôbec zisťovaný a či opatrenia zodpovedajú miestnym trasám a biotopom.

Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Martin (RÚSES Martin), vyhotovený v roku 2012 a schválený rozhodnutím Okresného úradu Martin č. OU-MT-OSZP-2015/4395-Mu zo dňa 01. 07. 2015 na dobu neurčitú, je oficiálnou dokumentáciou ochrany prírody a krajiny. RÚSES v tab. 49 priradzuje veľkoblokovej ornej pôde stupeň biotickej významnosti 1 a priemyselným areálom stupeň 0; na str. 134 zaraďuje medzi plošné negatívne prvky spevnené a degradované plochy, priemyselné areály aj veľkoplošnú ornú pôdu a výslovne upozorňuje na vzájomné, synergické a bariérové pôsobenie týchto javov a prvkov. Pre poľnohospodársku krajinu navrhuje opatrenie D2 – zvyšovanie podielu nelesnej drevinovej vegetácie, aleje, remízky a miestne biocentrá a biokoridory – a pre sídla opatrenia E1, E3 a E4 na tlmenie dopravy a hluku vegetačnými ochrannými pásmi a na zvyšovanie účelovej a ochrannej zelene.

Projektová bilancia počíta na ploche 148 571 m² so 60 116,940 m² budov, 43 650,284 m² spevnených plôch a 44 803,776 m² započítateľnej zelene, teda približne so 69,84 % budov a spevnených plôch a 30,16 % zelene. Grafická príloha uvádza rezervu iba 232,476 m² nad minimom 30 % podľa územného plánu; do započítateľnej zelene zahŕňa 700,896 m² zatravnovacích tvárnic započítaných 20 %. Zároveň výslovne uvádza, že vegetácia je iba schematická a bude predmetom samostatnej krajinno-architektonickej časti. Útvar hlavného architekta pritom uviedol aj líniovú výsadbu po obvode v šírke najmenej 10 m. Grafická príloha navyše v poznámke 4 vysvetľuje prípadný „prázdny“ 10 m odstup pri hranici areálu opciov budúceho rozšírenia. Prvostupňový orgán nezistil, kde má takýto prázdny úsek vzniknúť, ani nevysvetlil jeho zlučiteľnosť so záväzným regulatívom líniovej výsadby po obvode v šírke najmenej 10 m. Tieto údaje samy nepreukazujú rozpor s územným plánom ani významný vplyv, ukazujú však, že ekologická funkcia zelene závisí od konkrétneho návrhu. Napadnuté stanovisko RÚSES Martin vôbec nespomína a podmienky č. 11 a 12 neurčujú minimálnu plochu, šírku, hustotu, termín realizácie ani udržateľnosť výsadby. Pri výmere areálu 148 571 m² predstavuje minimálny podiel 30 % najmenej 44 571,30 m² započítateľnej zelene. Orgán musí uviesť konkrétny právny a metodický podklad, podľa ktorého možno do tohto minima započítať 700,896 m², teda 20 % plochy zatravnovacích tvárnic; bez tohto započítania predstavuje rastlý terén iba 44 102,88 m² a do minima chýba 468,42 m².

Podklady: zámer, najmä str. 9, 24 až 26 a 51 až 53; grafická príloha zámeru, koordinačná situácia; napadnuté záväzné stanovisko, podmienky č. 11 až 14 a str. 16, 20, 45 až 46; RÚSES Martin, najmä str. 132, 134 a 201 až 202 a doklad o schválení na konci dokumentu.

X. Zámer sám identifikuje lokálne významný tepelný ostrov, no jeho zmiernenie nebolo preukázané

Zámer pri hodnotení vplyvov na klimatické pomery výslovne uvádza, že výstavbou dôjde k zmene mikroklimatických pomerov a k vytvoreniu tepelného ostrova. Prehrievanie ovzdušia nad spevnenými plochami a zabránenie prirodzenému výparu označuje za dlhodobý negatívny vplyv, ktorý je síce mierny, ale „v lokálnom merítku významný“. Ide o hodnotenie samotného navrhovateľa. Napadnuté záväzné stanovisko tento záver nekvantifikuje, neporovnáva teplotné a retenčné účinky alternatívnych riešení a nevysvetľuje, na základe akej preukázanej účinnosti budúcich vegetačných úprav možno takto identifikovaný vplyv pri negatívnom výsledku zisťovacieho konania vylúčiť alebo dostatočne zmierniť. Projektová bilancia uvádza zastavanú plochu objektov 60 116,94 m². Táto hodnota vyjadruje rádozo rozsah dotknutých objektov, nie však bez ďalšieho presne zistenú technicky využiteľnú plochu ich striech. Výpočet odtoku ďalej rozlišuje 36 029,8 m² komunikácií označených ako asfalt, 4 816,9 m² plôch zo zámkovej dlažby a 3 504,48 m² zatravnovacích tvárnic. Samotný zámer teda nepotvrdzuje, že všetky spevnené plochy musia byť asfaltové: pre komunikácie osobných vozidiel predpokladá asfaltový betón, pre zásobovacie a nákladné plochy cementový betón, pre chodníky zámkovú dlažbu a pre parkovacie státiatravnovacie tvárnice. Pred negatívnym záverom bolo potrebné rozčleniť plochy podľa zaťaženia a rizika znečistenia a preveriť, ktoré musia zostať nepriepustné a kontrolované odvodnené cez odlučovač ropných látok a na ktorých možno, ak to pripustí podrobné hydrogeologické posúdenie ochranného pásma minerálnych zdrojov, použiť priepustné alebo retenčné riešenie. Bez takéhoto rozboru nemožno určiť nevyhnutný maximálny rozsah nepriepustných plôch. Podklady navyše uvádzajú dve rozdielne

redukované plochy pre výpočet odtoku: tabuľka 95 234,28 m², zatiaľ čo vzorec používa 95 523,22 m²; výsledok 1 915,161 l/s zodpovedá prvej hodnote. Pred novým rozhodnutím treba opraviť a potvrdiť rozhodujúci vstup a jeho vplyv na dimenzovanie vsakovania.

Pri novom posúdení treba zároveň samostatne určiť, ktoré plochy sa započítavajú do minimálneho podielu 30 % zelene podľa územnoplánovej regulácie a či sa doň podľa jej presného znenia započítavajú aj vegetačné strechy alebo fasády. Tieto opatrenia nemajú bez výslovného právneho podkladu nahrádzať minimálnu prízemnú zeleň ani obvodový pás výsadby; ich ekologická a klimatická funkcia má byť zabezpečená nad tento základný rozsah.

Obe haly MT1 a MT2 majú mať ploché strechy s hydroizolačnou fóliou, svetlíkmi a možnosťou budúcej fotovoltiky. Zámer však neobsahuje statické, požiarnebezpečnostné, vodohospodárske ani mikroklimatické porovnanie vegetačných striech, zelených fasád a kombinovaného biosolárneho riešenia. Odvolateľ preto navrhuje ich technickú uskutočniteľnosť odborne preveriť ešte pred novým screeningovým rozhodnutím a na základe výsledkov záväzne uložiť vegetačnú strechu na oboch halách v rozsahu celej technicky využiteľnej plochy po odpočítaní presne vymedzených svetlíkov, technológií, požiarnych pásov a nevyhnutných komunikačných trás a vegetačné fasády na celej technicky využiteľnej ploche najmenej dvoch konkrétne určených fasád každej haly. Záväzná podmienka musí pri každej hale uviesť minimálnu plochu v m², vegetačnú skladbu, retenčnú schopnosť, spôsob zavlažovania, termín realizácie, údržbu a náhradu neujatých rastlín. Odvolateľ netvrdí bez odborného posúdenia, že je technicky využiteľná celá hrubá plocha striech alebo fasád; namieta, že táto rozhodujúca otázka nebola pred negatívnym screeningovým záverom vôbec zistená. Odvolateľ netvrdí, že vegetačná strecha alebo vegetačná fasáda je všeobecne zákonom uloženou povinnosťou pri každej hale. Namieta však, že pri tepelnom ostrove, ktorý zámer sám označuje za lokálne významný, neboli odborne preverované ani porovnané opatrenia, ktoré môžu byť rozhodujúce pre rozsah, zmiernenie a posúdenie významnosti vplyvu.

Navrhované vegetačné opatrenia pritom nie sú iba estetickým doplnkom. Vegetačné strechy a fasády sú spôsobilé znižovať prehrievanie povrchov tienením a evapotranspiráciou, zadržiavať a spomaľovať odtok zrážkovej vody a zachytávať časť prachu; spolu so stromovou a kríkovou výsadbou môžu zlepšiť mikroklimu, podporovať biodiverzitu v rozsahu zlučiteľnom s vonkajším ornitologickým ochranným pásmom Letiska Martin a ekologickú stabilitu územia. Účinnosť týchto funkcií však závisí od výmery, vegetačnej skladby, retenčnej kapacity, zavlažovania a údržby. Práve preto ju nemožno preukazovať všeobecným príslubom budúcich „sadových úprav“ bez merateľných a kontrolovateľných parametrov.

Technická a environmentálna uskutočniteľnosť vegetačných opatrení sa musí preveriť aj so zreteľom na vonkajšie ornitologické ochranné pásmo Letiska Martin (Tomčany). Podmienka č. 3 napadnutého záväzného stanoviska zakazuje činnosti, stavby a prevádzky vedúce k zvýšenému výskytu vtáctva. Pred určením druhovej skladby, substrátu a retenčného a zavlažovacieho režimu vegetačných striech, fasád a sadových úprav treba odborným letecko-ornitologickým posúdením preukázať, že zvolené riešenie nezvyší atraktivitu areálu pre rizikové druhy vtáctva, a vyžiadať stanovisko Dopravného úradu. Ak sa konkrétny variant preukáže ako nezlučiteľný s ochranným pásmom, treba zvoliť porovnateľne účinné opatrenie, ktoré je s ním zlučiteľné.

Možnosť formulovať takéto opatrenia určito dokladá aj porovnateľný individuálny správny prípad. V rozhodnutí Okresného úradu Žilina č. OU-ZA-OSZP3-2023/002015-048 zo 17. 01. 2023 pre iný dvojhalový logistický a výrobný areál boli uložené zelené steny na východnej a západnej stene haly A s celkovou plochou približne 4 000 m², vegetačná strecha haly B s minimálnou plochou 14 000 m², retenčné parkovacie státi a retenčné nádrže so sekundárnym využitím vody na závlahu. Odvolací orgán rozhodnutím č. OU-ZA-OOP3-2023/030645-003 zo dňa 23. 05. 2023 prvostupňové rozhodnutie potvrdil; právoplatnosť je vyznačená k 16. 06. 2023. Nejde o právne záväzný precedens ani o dôkaz, že rovnaké plochy sú bez ďalšieho vhodné pre CTPark Martin. Ide o konkrétny dôkaz, že pri obdobnom type areálu možno klimatické podmienky vyjadriť merateľnou plochou a technickým riešením, nie iba odkazom na budúce sadové úpravy.

Podklady: zámer, najmä str. 9 až 10, 38 až 41 a 49 až 52; grafická príloha zámeru, koordinácia situácia a bilancia plôch; napadnuté záväzné stanovisko, podmienky č. 9 až 12 a str. 19 až 20 a 45

až 47; rozhodnutie č. OU-ZA-OSZP3-2023/002015-048, najmä str. 1 až 2; rozhodnutie o odvolaní č. OU-ZA-OOP3-2023/030645-003 s doložkou právoplatnosti.

XI. Svetelné znečistenie a režim nočného osvetlenia neboli zistené ani posúdené

Zámer o vonkajšom osvetlení uvádza len jednu vetu: „Areálové cesty, spevnené plochy a chodníky budú osvetlené LED svetidlami.“ Neuvádza počet a polohu svetidiel, ich montážnu výšku, svetelný tok alebo príkon, fotometrickú krivku, teplotu chromatickosti, časový režim, intenzitu počas noci, spôsob stmievania a spínania ani model dopadu na okolité obytné a prírodné receptory. Pritom predpokladá trojzmennú prevádzku a hluková štúdia počíta s nočnými prejazdmi. Bez týchto údajov nebolo možné skutkovo posúdiť rozsah a trvanie svetelného znečistenia ani jeho možný vplyv na pohodu bývania, krajinný obraz, prirodzenú nočnú tmú, nočné živočíchy a hmyz. Použité označenie „areálové rozvody verejného osvetlenia“ navyše neumožňuje ustáliť, či ide o verejné osvetlenie v zmysle § 2 písm. b) a § 5 ods. 1 vyhlášky, alebo o súkromné areálové osvetlenie; túto právnu a technickú kvalifikáciu treba vyjasniť, pričom prípadné vylúčenie z režimu vyhlášky neodstraňuje povinnosť posúdiť svetlo podľa kritérií prílohy č. 10 EIA zákona.

Zámer síce opisuje ploché strechy so svetlíkmi a počíta s trojzmennou prevádzkou, nehodnotí však ani svetlo unikajúce z interiérov hál cez svetlíky, presklené konštrukcie, otvorené nakladacie brány alebo dvere. Svetelnotechnické posúdenie má preto zahrnúť všetky priame aj odrazené emisie do vonkajšieho prostredia; ak sa preukáže relevantný dopad na okolité obytné miestnosti alebo na prirodzenú nočnú tmú, musí sa vo výroku určiť tienenie, obmedzenie prevádzky alebo iné konkrétne opatrenie.

Podmienka č. 2 napadnutého záväzného stanoviska vyžaduje nasmerovanie svetelného lúča na osvetľovanú plochu tak, aby nedochádzalo k oslňovaniu alebo klamaniu posádok lietadiel. Je to konkrétny prvok ochrany bezpečnosti leteckej prevádzky, neurčuje však, či môže areál svietiť celú noc, aký svetelný tok smie unikať mimo areálu ani aká regulácia sa použije. Vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 539/2007 Z. z. v § 2 písm. b) vymedzuje rušivé svetlo zo zdrojov umelého svetla vo vonkajšom prostredí a v § 3 ods. 1 vyžaduje technické a organizačné opatrenia, ktoré vylúčia alebo obmedzia škodlivé účinky optického žiarenia na zdravie ľudí. Podľa § 5 ods. 1 tejto vyhlášky sa osvetlenie nádvorí závodov a parkovísk musí navrhovať, realizovať a používať tak, aby svetlo v čo najmenšej miere dopadalo na okná obytných miestností; ak tomu nemožno zabrániť, platia limitné hodnoty podľa ekologickej zóny. Odsek 2 zároveň vyžaduje, aby zmeny intenzity a farby neboli v obytnej miestnosti pozorovateľné. Ide o minimálne zdravotné požiadavky, ktoré nenahrádzajú širšie hodnotenie žiarenia, ovplyvnenia pohody života, biodiverzity a celkového znehodnotenia prostredia podľa prílohy č. 10 EIA zákona.

Technický parameter ULR = 0 % nie je limitnou hodnotou uvedenou v § 5 vyhlášky, ale samostatne navrhovaným opatrením na obmedzenie vyžarovania svetla nad horizont. Jeho splnenie má byť pri každom type svetidla preukázané fotometrickým listom a overené vo svetelnotechnickom projekte. Ten musí zároveň určiť príslušnú ekologickú zónu a miesta merania; podľa § 6 ods. 1 vyhlášky sa vertikálna osvetlenosť meria na vonkajšej zvislej ploche v strede okna obytnej miestnosti a rušivý jas zo stredu tohto okna.

Odvolateľ preto navrhuje zakázať trvalé celonočné vonkajšie osvetlenie hál, fasád, striech, parkovísk, vnútroareálových komunikácií, nakladacích rámp a manipulačných plôch. V čase od 22.00 do 6.00 hod. musia byť svetidlá mimo bezprostrednej potreby vypnuté: na komunikáciách, parkoviskách a manipulačných plochách smie pohyb vozidla lokálne aktivovať iba dotknutý úsek; na nevyhnutných peších trasách a pracoviskách možno rovnakým spôsobom aktivovať osvetlenie pohybom osoby. Osvetlenie sa musí automaticky vypnúť najneskôr do troch minút po skončení detegovaného pohybu. Výnimka môže platiť iba pre presne označené núdzové alebo bezpečnostné osvetlenie, ktorého nepretržitú prevádzku výslovne vyžaduje osobitný predpis, a len v nevyhnutnom rozsahu. Všetky vonkajšie svetidlá majú byť plne tienené, s nulovým podielom svetelného toku nad vodorovnú rovinu (ULR = 0 %), bez priameho osvetľovania mimo hranice areálu a s intenzitou obmedzenou na nevyhnutné bezpečné minimum; dekoratívne a reklamné nasvecovanie fasád a striech v noci sa má zakázať. Svetelnotechnický projekt musí uviesť všetky technické a prevádzkové parametre a výpočtom preukázať splnenie § 5 vyhlášky č. 539/2007 Z. z. na výpočtom určených najviac exponovaných chránených oknách obytných miestností v každom relevantnom smere.

Navrhované znenie podmienky: „V čase od 22.00 do 6.00 hod. sa zakazuje trvalé vonkajšie osvetľovanie hál MT1 a MT2, ich fasád a striech, parkovísk, vnútroareálových komunikácií, nakladačích rámp a manipulačných plôch. Osvetlenie dopravných plôch možno zapnúť iba lokálne a automaticky na základe snímača pohybu vozidla a musí sa automaticky vypnúť najneskôr do troch minút po skončení pohybu; mimo pohybu vozidiel musí byť vypnuté. Spínanie, stmievanie a vypínanie jednotlivých okruhov musí byť navrhnuté a nastavené tak, aby zmeny intenzity a farby svetla zo zdrojov podľa § 5 ods. 1 vyhlášky č. 539/2007 Z. z. neboli v žiadnej dotknutej obytnej miestnosti pozorovateľné podľa § 5 ods. 2 tejto vyhlášky. Osvetlenie nevyhnutných peších trás a pracovísk možno rovnakým spôsobom aktivovať pohybom osoby. Trvalé základné, dekoratívne a reklamné osvetlenie sa nepripúšťa. Všetky svietidlá musia byť plne tienené, s ULR = 0 %, a svetelný tok musí smerovať iba nadol na nevyhnutný pracovný priestor bez priameho osvetľovania mimo areálu. Systém riadenia osvetlenia nesmie umožňovať manuálne prepnutie dotknutých plôch do režimu trvalého nočného osvetlenia. Dočasné manuálne premostenie je prípustné len pri zdokumentovanej havárii alebo údržbe, s automatickým ukončením a záznamom o dôvode a trvaní. Pred povolením užívania stavby navrhovateľ predloží príslušnému orgánu protokol o funkčnej skúške systému riadenia osvetlenia, v ktorom uvedie typ a polohu snímačov, nastavený čas vypnutia, režim výnimiek a preukázanie ich funkčnosti. Núdzové a bezpečnostné osvetlenie, identifikované v projektovej dokumentácii a výslovne vyžadované predpisom BOZP alebo požiarnej ochrany, tým nie je dotknuté a smie sa používať len v nevyhnutnom rozsahu.“

Podklady: zámer, najmä str. 38 až 40; hluková štúdia, najmä str. 5; napadnuté záväzné stanovisko, podmienka č. 2; § 2 písm. b), § 3 ods. 1, § 5 a § 6 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 539/2007 Z. z.; príloha č. 10 časť I body 4 až 7 a časť III bod 8 EIA zákona.

XII. Vecné jadro stanoviska Združenia domových samospráv, o.z. nebolo preskúmateľne vybavené

Združenie domových samospráv, o.z. žiadalo najmä vyjadrenie kumulatívnych a synergických vplyvov v merateľných technických jednotkách, údaje o emisiách do ovzdušia a vôd, celkovom hluku a povodňovom riziku, posúdenie širšej dopravnej a technickej infraštruktúry a identifikáciu prvkov ÚSES a spôsobu zachovania alebo zlepšenia ekologickej stability. Výslovne žiadalo, aby sa zisťovanie skutočných vplyvov fakticky neodkladalo až do povoľovacieho konania.

Navrhovateľ reagoval najmä odkazom na kapitoly zámeru a priložené štúdie. Príslušný orgán pri viacerých bodoch uviedol iba to, že postupuje podľa platných predpisov, že vplyv vyhodnotil v samostatnej časti alebo že konkrétne sadové a vegetačné úpravy sa vyriešia v ďalšom stupni. Hoci § 29 ods. 6 EIA zákona vyžaduje nevyžiadané stanovisko zohľadniť a vysporiadať sa s ním, z odôvodnenia nie je zrejmé, ktoré konkrétne údaje odstraňujú namietané rozdiely dopravných vstupov, preukazujú projektovo špecifickú kumuláciu alebo nahrádzajú chýbajúce hydrogeologické a krajinnokoekologické zistenia.

Odvolateľ nepreberá bez výhrady všetky právne názory ani návrhy opatrení uvedené v stanovisku ZDS. Pre toto odvolanie je rozhodujúce jeho skutkové jadro: poukázanie na potrebu merateľných údajov, kumulatívneho hodnotenia, ÚSES a včasného zistenia vplyvov. Na tieto otázky napadnuté stanovisko odpovedalo prevažne všeobecným záverom, nie identifikáciou konkrétneho dôkazu a vlastnou hodnotiacou úvahou.

Podklady v administratívnom spise: stanovisko ZDS a vyjadrenia navrhovateľa a OU MT-OSZP reprodukované v napadnutom záväznom stanovisku, najmä str. 22 až 27 a 30 až 34.

XIII. Odložené zisťovanie a neurčité podmienky nemožno zamieňať s účinnými zmierňujúcimi opatreniami

Podľa § 29 ods. 17 EIA zákona musí záväzné stanovisko pri negatívnom výsledku obsahovať aj vlastnosti navrhovanej činnosti a opatrenia, ktorými sa má zabrániť alebo predísť významným nepriaznivým vplyvom; čl. 4 ods. 4 a ods. 5 písm. b) smernice 2011/92/EÚ zodpovedajúco upravuje opis opatrení, ktorý môže navrhovateľ predložiť, a ich uvedenie v rozhodnutí o nevyžadovaní EIA. Aby mohli byť nosným dôvodom výsledku, musia byť konkrétne, previazané s identifikovaným vplyvom, posúdené z hľadiska účinnosti a formulované tak, aby ich bolo možné kontrolovať a vymôcť.

Viacere požiadavky napadnutého záväzného stanoviska túto funkciu nespĺňajú. Neurčujú výsledný technický parameter, ale ukladajú až neskôr vykonať prieskum, prehodnotenie alebo získať stanovisko: podrobný hydrogeologický prieskum a posúdenie vôd, širšie dopravné hodnotenie, dopravno-inžinierske podklady a stanoviská vlastníkov a správcov infraštruktúry. Ide o ešte potrebné zisťovanie skutkov, ktoré majú význam už pre posúdenie pravdepodobnosti a rozsahu vplyvu navrhovanej činnosti.

Zákazy smeru jazdy nákladných vozidiel v podmienkach č. 15 a 16 sú konkrétnymi opatreniami, ich účinok však nebol premietnutý do spoločného modelu hluku, ovzdušia a širšej siete. Požiadavky sadových úprav a izolačnej zelene v podmienkach č. 11 a 12 neobsahujú minimálnu výmeru skutočných vegetačných plôch, presné umiestnenie a šírku pásov, počet a druhovú skladbu drevín, minimálnu veľkosť vysádzaných stromov, hustotu, termín realizácie, následnú starostlivosť, kritérium ujatia ani povinnosť a lehotu náhrady uhynutých drevín. Kontrolné meranie hluku a prípadná protihluková stena sú iba v odôvodnení, nie v záväznej časti. Tieto neurčitosti nemožno použiť ako dôkaz, že vplyv už bol spoľahlivo vylúčený.

Neurčitosť je osobitne zreteľná pri podmienkach č. 11 a 12. Podmienka č. 11 prikazuje „realizovať sadové úpravy“, konzultáciu projektu so Správou NP Veľká Fatra iba odporúča a pri druhovej skladbe požaduje autochtónne druhy len „uprednostniť“; určito zakazuje iba invázne druhy. Neurčuje celkový počet a presné rozmiestnenie stromov, druhové zastúpenie, minimálnu veľkosť výsadbového materiálu, cieľovú výšku a veľkosť koruny, koreňový priestor, zavlažovanie, termín výsadby, dobu rozvojovej starostlivosti ani povinnosť a lehotu náhrady odumretých jedincov. Podmienka č. 12 ukladá doplniť „po okrajoch areálu sprievodnú izolačnú zeleň“, ale neoznačuje konkrétne okraje, minimálnu šírku, plochu, súvislý priebeh, počet, spon, výšku ani požadovaný izolačný účinok. Takéto znenie neobsahuje objektívne kritérium, podľa ktorého by bolo možné splnenie podmienok skontrolovať a v materiálnom zmysle vymôcť.

Stanovisko Útvary hlavného architekta mesta Martin reprodukované v napadnutom stanovisku označuje tieto požiadavky za záväzné časti platného ÚPN-SÚ Martin vyhlásené VZN mesta Martin č. 38: jeden listnatý strom na každé štyri parkovacie miesta, líniovú výsadbu po obvode v šírke najmenej 10 m a najviac 20 % nepôvodných a ihličnatých drevín v celkovej kompozícii. Pri celkovom deklarovanom počte 236 státí zodpovedá pomer 1 : 4 najmenej 59 listnatým stromom. Nová záväzná podmienka preto musí najmenej tento počet a uvedenú šírku prevziať, presne zakresliť umiestnenie stromov a pásov a nad tento záväzný základ uložiť geograficky pôvodné, stanovištne vhodné vysokokmenné listnaté dreviny schopné vytvoriť veľkú korunu. Minimálny obvod kmeňa a výšku pri výsadbe, minimálny prekoreniteľný objem, spon a druhovú skladbu treba na podklade odborného sadovníckeho projektu vyjadriť číselne; odvolateľ bez takého podkladu nenavrhuje svojvoľnú hodnotu. Výsadbu treba viazať na užívanie stavby, uložiť najmenej päťročnú rozvojovú starostlivosť a náhradu každého neujatého alebo odumretého jedinca v pevne určenej lehote, najneskôr do 30. apríla nasledujúceho roka; pri náhradnom jedincovi musí päťročná rozvojová starostlivosť začať plynúť znova a funkčná údržba trvať počas celej doby užívania areálu. Ak ochranné pásmo alebo nevyhnutný bezpečnostný prístup bráni dodržaniu súvislého desaťmetrového pásu v niektorej časti obvodu, príslušný orgán musí najprv preskúmateľne vyhodnotiť súlad takeého riešenia so záväznou časťou územného plánu a označiť konkrétne ustanovenie, ktoré prípadnú odchýlku pripúšťa. Samotná plošná kompenzácia inde v areáli nemôže nahradiť záväzný obvodový pás, ak ju územnoplánová regulácia výslovne neumožňuje.

Stromy vyžadované pomerom 1 : 4 musia byť rovnomerne rozmiestnené priamo v parkovacích plochách, ich vegetačných ostrovčekoch alebo bezprostredne pri parkovacích radoch tak, aby plnili tieniacu a mikroklimatickú funkciu. Nemožno ich bez ďalšieho započítať zároveň ako náhradu samostatného desaťmetrového obvodového pásu. Počet sa musí viazať na skutočne povolený počet parkovacích miest, najmenej však na 59 stromov pri 236 miestach; pri povolení 280 miest by išlo najmenej o 70 stromov.

Súčasťou určitej podmienky musí byť aj situačný výkres s parcelami, polohou, druhmi, sponom a výmerou výsadby. Realizácia má byť podmienkou pred povolením užívania stavby; ak ju objektívne znemožní nevhodné vegetačné obdobie, musí sa určiť pevný najbližší agrotechnický termín. Počas najmenej piatich rokov má navrhovateľ predkladať ročný protokol o ujatelnosti a každý neujatý alebo

odumretý jedinec nahradiť v pevne určenej lehote, najneskôr do 30. apríla nasledujúceho roka; pri náhradnom jedincovi sa päťročná rozvojová starostlivosť začína znova.

Požiadavku určítosti podmienok dokladá aj postup Okresného úradu Žilina v porovnateľnej veci. V odôvodnení rozhodnutia zo zisťovacieho konania č. OU-ZA-OSZP3-2023/002015-048 zo dňa 17. 01. 2023 (s. 43) sa reprodukuje obsah listu Odboru opravných prostriedkov Okresného úradu Žilina č. OU-ZA-OOP3-2022/056987-002 zo dňa 13. 12. 2022, v ktorom odvolací orgán označil podmienku sadových úprav za nejednoznačnú a neurčitú pre nedostatočnú identifikáciu parcely – parcelného čísla, katastrálneho územia a registra – a inú podmienku výsadby za nezrozumiteľnú pre neurčité vymedzenie požadovaného opatrenia a chýbajúcu konkretizáciu STN. Citované rozhodnutia boli vydané podľa skoršej právnej úpravy a nepredstavujú právne záväzný precedens. V prejednávanej veci sa podľa § 64 písm. f) EIA zákona Správny poriadok na zisťovacie konanie a odvolacie konanie podľa §§ 29 a 30 nevzťahuje; § 3 ods. 5 ani § 47 ods. 2 Správneho poriadku preto nemožno použiť ako priamy právny základ. Požiadavka určitého a preskúmateľného výroku vyplýva priamo z § 29 ods. 17 písm. a) a b) EIA zákona. Jej praktickú vymáhateľnosť podporujú § 38 ods. 1 a 6 a § 39 ods. 1 EIA zákona, podľa ktorých musí byť návrh na povolenie, povoľovacie rozhodnutie aj realizácia činnosti v súlade so záväzným stanoviskom a jeho podmienkami. Podmienky preto musia byť formulované tak, aby bolo možné jednoznačne zistiť, či boli splnené. Staršie rozhodnutia sa uvádzajú iba ako vecne porovnateľný príklad formulovania kontrolovateľných podmienok. Ak správna prax vyžaduje takúto mieru určítosti už pri identifikácii parcely a normy, tým skôr podmienky č. 11 a 12 nemôžu odôvodniť negatívny výsledok zisťovacieho konania bez merateľnej výmery, počtu, rozmiestnenia, kvality, lehoty a udržiavania výsadby. Aj podľa uvedených ustanovení EIA zákona musia byť podmienky č. 11 a 12 formulované tak, aby ich splnenie bolo jednoznačne overiteľné.

Rovnaká požiadavka určítosti sa vzťahuje na vegetačné strechy a fasády, retenčné a priepustné povrchy i režim osvetlenia. Formulácie „zvážiť“, „odporúča sa“, „podľa možnosti“ alebo odkaz na budúci projekt neurčujú povinný výsledok. Ak majú tieto opatrenia podľa § 29 ods. 17 EIA zákona odôvodňovať záver, že sa činnosť nebude posudzovať, musia byť vo výroku vyjadrené minimálnou plochou, počtom, technickým parametrom, časovým režimom, lehotou, spôsobom kontroly a pravidlom náhrady alebo nápravy.

Podklady: napadnuté záväzné stanovisko, podmienky č. 2, 11 a 12 a stanovisko Útvaru hlavného architekta mesta Martin na str. 19 až 21; zámer, najmä str. 9, 38 až 41 a 49 až 52; § 29 ods. 17 písm. a) a b), § 38 ods. 1 a 6, § 39 ods. 1 a § 64 písm. f) EIA zákona; rozhodnutie č. OU-ZA-OSZP3-2023/002015-048, najmä str. 42 až 43; rozhodnutie č. OU-ZA-OOP3-2023/030645-003.

XIV. Odôvodnenie neprepája zistené skutočnosti s kritériami prílohy č. 10 EIA zákona

Napadnuté záväzné stanovisko rozsiahlo reprodukuje zámer, stanoviská a doplnenia, ale pri nosných otázkach neuvádza vlastné porovnanie podkladov. Neurčuje spoločný dopravný scenár pre hluk, ovzdušie a kapacitu; nevysvetľuje chyby označenia nočného intervalu; nevyhodnocuje projektovo špecifickú kumuláciu s Prefa Invest; a výsledky budúceho podrobného hydrogeologického posúdenia nahrádza podmienkou. Pri ochrane prírody sa uspokojuje s tým, že projekt priamo nezasahuje do prvku ÚSES, bez vyhodnotenia schváleného RÚSES Martin, krajinskej štruktúry, ekologickej stability a bariérového pôsobenia rozsiahlej novej priemyselnej plochy. Nehodnotí ani zámerom priznaný lokálne významný tepelný ostrov, nevyhnutnosť rozsahu nepriepustných plôch a režim nočného osvetlenia.

Osobitná vnútorná nejednotnosť vznikla pri stanovisku Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Martine. V odôvodnení je uvedená aj jeho podmienka písm. c), aby budúca dokumentácia špecifikovala spôsob práce, materiál a podrobnú technológiu výroby. Hoci prvostupňový orgán na str. 18 tvrdí, že podmienky RÚVZ premietol do záväznej časti, podmienka č. 4 obsahuje iba body písm. a) a b); bod písm. c) vo výroku chýba. Vo výroku tak absentuje práve povinnosť doplniť informáciu významnú pre hluk, ovzdušie, vody, odpady a zdravie. Jej prevzatie by odstránilo vnútorný rozpor, samo však nenahrádza potrebu ustáliť konkrétnu alebo limitnú technológiu už pre nové zisťovacie rozhodnutie.

Na str. 47 napadnutého záväzného stanoviska sa používa formulácia, podľa ktorej sa nepredpokladá zásah, ktorý by mohol životné prostredie „v značnej miere“ ohroziť. Zákonným testom je však existencia pravdepodobných významných vplyvov posudzovaných podľa povahy a rozsahu projektu, citlivosti

územia a vlastností účinkov. Vytvorenie pracovných miest možno uviesť v celkovom hodnotení projektu, nemôže však nahradiť chýbajúci odborný podklad na vylúčenie environmentálneho vplyvu.

Za týchto okolností nebola naplnená požiadavka § 29 ods. 17 EIA zákona uviesť hlavné dôvody s odkazom na príslušné kritériá prílohy č. 10 a vysvetliť relevantné vlastnosti projektu alebo opatrenia. Odvolací orgán podľa § 30 ods. 8 EIA zákona preskúma napadnuté záväzné stanovisko v celom rozsahu a podľa potreby konanie doplní alebo vady odstráni; uvedené rozpory preto patria do odvolacieho prieskumu.

XV. Potrebné doplnenie podkladov

Ak odvolací orgán napadnuté záväzné stanovisko priamo nezmení tak, že sa činnosť bude posudzovať, na nové zákonné rozhodnutie je nevyhnutné najmenej:

Uvedený rozsah predstavuje iba minimálne požiadavky na zákonné nové zisťovacie konanie; nejde o návrh, aby sa plnohodnotné posudzovanie vplyvov nahradilo postupným dopĺňaním jednotlivých podmienok. Ak ani po doplnení týchto podkladov nebude možné na základe objektívnych údajov vylúčiť pravdepodobné významné vplyvy samostatne alebo v kumulácii, príslušný orgán musí určiť, že činnosť bude predmetom posudzovania podľa EIA zákona.

- ustáliť záväzný rozsah dvoch hál MT1 a MT2 a 236 parkovacích miest, určiť maximálnu kapacitu, pracovné zmeny, prevádzkový čas a konkrétne alebo limitné výrobné a skladové technológie a overiť, či všetky odborné štúdie zodpovedajú tomuto rozsahu, a odstrániť rozpor výškovej kóty MT2 vrátane overenia nadväzujúcich výpočtov;
- zostaviť jeden spoločný a vysvetlený dopravný scenár pre osobnú, ľahkú a ťažkú nákladnú dopravu počas dňa, večera a noci, prepojiť ho s počtom zamestnancov a parkovacích miest a použiť ho vo všetkých odborných štúdiách;
- vyhodnotiť širšiu dopravnú sieť vrátane križovatky I/18 – III/2137, železničného priecestia, dotknutých príľahlých uzlov, presunu dopravy po zákazoch odbočenia a trojzmennej prevádzky;
- objasniť nočný interval a nočný podiel nákladnej dopravy v hlukovej štúdii, doplniť všetky technologické a manipulačné zdroje a konkrétne protihlukové opatrenia s preukázanou účinnosťou;
- aktualizovať hodnotenie ovzdušia podľa jednotného dopravného a technologického scenára, citlivosti ovzdušia a spoločného príspevku konkrétnych ďalších plánovaných a existujúcich prevádzok;
- dokončiť predchádzajúce zisťovanie a podrobný hydrogeologický posudok pre vsakovanie a tepelné čerpadlá voda/voda, posúdiť havarijné riziká a ochranu minerálnych a podzemných vôd a vyžiadať si potrebné odborné stanoviská;
- výslovne a kvantitatívne posúdiť kumulatívne vplyvy CTParku s projektom Prefa Invest a ďalšími činnosťami; preveriť biologické východiská v primeranom období a vyhodnotiť vplyv na krajinnú štruktúru a ekologickú stabilitu podľa schváleného RÚSES Martin vrátane merateľného návrhu zelene;
- prepracovať podmienky č. 11 a 12 na merateľný sadovnícky záväzok, najmä určiť minimálnu výmeru skutočných vegetačných plôch, presné umiestnenie a šírku zelených pásov a najmenej 59 listnatých stromov pri 236 parkovacích miestach, ich presné umiestnenie, vysokokmenný výsadbový materiál a jeho číselné parametre, druhovú skladbu, hustotu a spon, koreňový priestor, líniovú zeleň širokú najmenej 10 m, termín výsadby, zavlažovanie, najmenej päťročnú rozvojovú starostlivosť, kritérium ujatia a náhradu každého neujatého alebo odumretého jedinca v pevne určenej lehote, najneskôr do 30. apríla nasledujúceho roka; pri náhradnom jedincovi musí päťročná rozvojová starostlivosť začať plynúť znova a funkčná údržba trvať počas celej doby užívania areálu;
- preveriť funkciu, zaťaženie a riziko znečistenia každej kategórie spevnenej plochy, minimalizovať a číselne obmedziť nepriepustné plochy a na vhodných nízkorizikových miestach posúdiť priepustné a retenčné povrchy; ešte pred novým rozhodnutím doplniť statické, požiarnebezpečnostné, vodohospodárske, mikroklimatické a letecko-ornitologické posúdenie so stanoviskom Dopravného úradu a na jeho základe vo výroku určiť v m² vegetačné strechy na oboch halách a vegetačné plochy na celej odborne určenej technicky využiteľnej ploche najmenej dvoch

konkrétnych fasád každej haly, ak sa preukáže ich technická uskutočniteľnosť, účinnosť a súlad s ochrannými pásmami; ak sa nepreukáže, preskúmateľne vyhodnotiť porovnateľne účinné a s ochrannými pásmami zlučiteľné alternatívy, vždy vrátane vegetačnej skladby, retenčnej schopnosti, zavlažovania, termínu realizácie, údržby a náhrady neužitej vegetácie; pri vegetačných fasádach treba určiť minimálnu výmeru nosného systému a minimálny podiel skutočného vegetačného pokrytia dosiahnutý v určenej vegetačnej sezóne; pri strechách retenčnú kapacitu v l/m² a celkovom objeme, spôsob merania a kontroly. Rozvojová starostlivosť musí trvať najmenej päť rokov; povinnosť udržiavať vegetáciu vo funkčnom stave a nahrádzať odumreté alebo poškodené jedince a porasty trvá počas celej doby užívania areálu.

- v krajinnno-architektonickom a sadovníckom podklade samostatne rozlíšiť plochy započítavané do minimálneho podielu 30 % zelene podľa územnoplánovej regulácie od dodatočných klimatických opatrení; vegetačné strechy a fasády nemajú bez výslovného podkladu nahrádzať povinný rozsah prízemnej zelene ani líniový obvodový pás, a ich zavlažovanie, retenčný objem, zdroj vody a havarijný režim sa musia vyhodnotiť vo väzbe na ochranné pásmo minerálnych zdrojov a výsledky hydrogeologického posúdenia;
- vypracovať svetelnotechnické posúdenie s presnými parametrami všetkých vonkajších svietidiel, odborne odôvodniť zaradenie najbližších obytných receptorov do príslušnej ekologickej zóny a preukázať splnenie limitov podľa § 5 vyhlášky č. 539/2007 Z. z.; do výroku zahrnúť zákaz trvalého celonočného vonkajšieho osvetlenia v čase od 22.00 do 6.00 hod., lokálne spínanie dopravných plôch iba pohybom vozidla, samostatné lokálne spínanie nevyhnutných peších trás pohybom osoby, automatické vypnutie najneskôr do troch minút, plné tienenie s ULR = 0 %, preukázané fotometrickými údajmi každého typu svietidla a kontrolou skutočnej montážnej polohy a náklonu, zákaz nočného dekoratívneho a reklamného nasvecovania a následné kontrolné meranie rušivého svetla po uvedení areálu do prevádzky;
- do svetelnotechnického posúdenia zahrnúť priame aj odrazené svetlo z vonkajších svietidiel a samostatne posúdiť svetlo unikajúce z interiérov hál cez svetlíky, presklené konštrukcie a počas prevádzky nakladačích rámp. Pri vnútorných zdrojoch sa použijú rovnaké vopred určené receptory a prevádzkový scenár; ich obmedzenie sa uloží ako samostatná podmienka podľa EIA zákona. Spínanie, stmievanie a vypínanie jednotlivých okruhov musí byť navrhnuté a nastavené tak, aby zmeny intenzity a farby svetla zo zdrojov podľa § 5 ods. 1 vyhlášky č. 539/2007 Z. z. neboli v žiadnej dotknutej obytnej miestnosti pozorovateľné podľa § 5 ods. 2 tejto vyhlášky. Najneskôr do 30 dní od začatia skúšobnej prevádzky a pred uvedením areálu do trvalej prevádzky vykonať na náklady navrhovateľa kontrolné meranie rušivého svetla z vonkajších svetelných zariadení podľa § 6 vyhlášky č. 539/2007 Z. z. na vopred určených najviac exponovaných oknách obytných miestností v každom relevantnom smere. Kontrola sa vykoná pri vypnutých vnútorných zdrojoch svetla v posudzovanej obytnej miestnosti, pri opakovanom zapnutí, stmievaní a vypnutí každého vonkajšieho svetelného okruhu a pri najnepriaznivejšej reálne nožnej súbežnej prevádzke; pri meraní sa každý okruh nútene aktivuje na maximálny povolený výkon. Protokol predložiť príslušnému orgánu a pri prekročení limitov podľa § 5 pri vonkajších svetelných zariadeniach alebo pri nesplnení technického parametra ULR vykonať bezodkladné nápravné opatrenia a opakované meranie pred trvalou prevádzkou; ak sa skúšobná prevádzka nepovolí, meranie vykonať pred povolením trvalého užívania pri nútenej aktivácii všetkých okruhov na maximálny dovolený výkon;
- po doplnení sa vecne vysporiadať s konkrétnymi otázkami ZDS a znovu uplatniť každé relevantné kritérium prílohy č. 10 EIA zákona tak, aby bolo z odôvodnenia zrejmé, ktoré údaje a úvahy viedli k záveru o významnosti alebo nevýznamnosti vplyvov.

XVI. Záver a odvolací návrh

Rozpory a medzery sa týkajú hlavných nositeľov vplyvov, nie nepodstatných realizačných detailov. Napadnuté záväzné stanovisko uzatvára, že činnosť sa nebude posudzovať, no súčasne presúva zistenie rozhodujúcich hydrogeologických, dopravných a technologických okolností do budúcnosti a ponecháva hlukové, kumulatívne a krajinnnoekologické otázky bez vzájomného zosúladenia. Tým sa poradie zákonných krokov obracia: negatívny záver predchádza získaniu časti údajov potrebných na jeho overenie.

Vzhľadom na rozsah dvojhalového areálu, ktorého podkladové štúdie neboli úplne harmonizované, trojzmennú prevádzku, 728 pracovných miest, dopravne exponovanú lokalitu, blízkosť kritických uzlov a železničného priecestia, rizikový stupeň ovzdušia 3 uvádzaný rozptylovou štúdiou, ochranné pásmo minerálnych zdrojov, veľmi vysoko zvodnené podložie, známu kumuláciu s ďalším priemyselným parkom, nevyhodnotený RÚSES Martin, zámerom priznaný lokálne významný tepelný ostrov, rozpor výškovej kóty MT2, nepreverenú kompatibilitu vegetačných opatrení s ornitologickým ochranným pásmom Letiska Martin (Tomčany), iba schematicky navrhnuté a vo výrokových podmienkach nedostatočne kvantifikované klimatické a vegetačné opatrenia a neposúdený režim nočného osvetlenia, nemožno na existujúcom spise pravdepodobné významné vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie objektívne vylúčiť. Zisťovacie konanie preto nesplnilo svoju preventívnu a selektívnu funkciu.

Odvolať z uvedených dôvodov navrhuje, aby odvolací orgán podľa § 30 ods. 9 písm. a) EIA zákona napadnuté záväzné stanovisko zmenil tak, že navrhovaná činnosť „Výrobno-skladové haly CTPark Martin“ sa bude posudzovať podľa EIA zákona; subsidiárne navrhuje, aby ho podľa § 30 ods. 9 písm. b) EIA zákona zrušil a vec vrátil prvostupňovému orgánu na nové zisťovacie konanie a nové rozhodnutie po riadnom doplnení a vyhodnení skutkového podkladu.

Ak odvolací orgán zvolí subsidiárny postup, odvolateľ žiada, aby v súlade s § 30 ods. 10 EIA zákona vo svojom rozhodnutí presne uviedol, ako má prvostupňový orgán ďalej postupovať, najmenej v rozsahu časti XV. tohto odvolania, vrátane doplnenia svetelnotechnického a sadovnickeho podkladu, posúdenia vegetačných striech a fasád a formulovania merateľných, kontrolovateľných a vymáhateľných podmienok.

S úctou,

Juraj Lipka